

ANUL II. No. 6

15 Aprilie 1887

REVISTA ISRAELITA

Apare la 1 și la 15 ale fie-cărei luni

BCU Cluj / Central University Library Cluj

SUMARUL

Articole defond: Telegrama d-lui Ministru de interne; Presa română față cu arestările Evreilor în capitală; Fapte filantropice.—Is-goniri din sate.—Cronica internă: Diverse știri și fapte.—Date statis-tice.—Cronica externă: America.—Știința, literatura și bibliografia: Iudaismul nu piere. Varietăți, etc.

BUCUREȘTI

Redacțiunea și Administrațiunea:

STRADA MIRCEA-VODA 12.

PRETUL ABONAMENTELOR

Pentru un an 14 lei }
Pentru 6 luni 7,50 } Pentru toată țara

PENTRU STRAINATATE:

Pe an: 20 franci
Pe 6 luni: 10 franci

Prețul unui număr: 1 leu

ANUNCIURI: 50 bani linia

REVISTA ISRAELITA

Telegrama d-lui Ministru de Interne

cu No. 5045 din 28 Martie 1887, către domniile Prefecți de județe, în privința tablourilor represintănd luarea sângelui de Evrei.

Domnule Prefect

„Se colportează și se vinde prin comune o ilustrație publicată deja în jurnalul «**Deșteptarea**» No. 131 din anul 1884 Octombrie 1. Această ilustrațiune este intitulată : «*Jidaniî luând sânge de la o copilă creștină*», crima ce se pretinde a se fi petrecut în Ungaria în anul 1882 la Tisza-Eslar.

«Crima, despre care se face mențiune, s'a constatat înaintea tribunalelor Ungare, a fi fost pură invențiune și acei care cutează a pune în comerț asemenea imaginări, cruzimă, nu au de cât scopul ascuns d'a escita pasiunile vulgare, dând loc la resbunări și scene sângeroase.

«Vă atrag cea mai serioasă atențiune să vă informați în modul cel mai pozitiv și să fiți cu deosebită luare aminte pentru a dovedi pe acei cari vor încerca să vînză asemenea ilustrațiunii, oprind nu numai ori-ce comerț cu dănsese,

dar chiar de a fi expuse. Toate acele ilustrațiuni le veți lua și înainta Ministerului, comunicând îndată numele, prenumele, antecedentele și domiciliul individului asupra căruia veți fi sesizat ilustrațiunile, iar pe acel individ îl veți avea sub priveghere până la ordin de urmare.»

*

Această telegramă s'a trimes în urma stăruințelor d-lui Dr. M. Beck. Primind un asemenea tablou din Huși, d-sa l-a prezentat d-lui *Moscuna*, secretarul general al Ministerului de interne, încă în ziua de 27 Februarie. În ziua următoare i-a înmănat și ziarul «*Deșteptarea*» de la 1 Octombrie 1884, care avea aceiași ilustrațiune. Observând că se vinde asemenea tablouri și în Capitală, în centrul orașului (Str. Carol I, vis-à-vis de hotel Dacia) d. Dr. M. Beck s'a dus din nou la Ministerul de interne în ziua de 1 Aprilie, unde d. *Moscuna* i-a dat copia de mână sus, după ordinul d-lui Ministru către toți prefecții de județe. Între altele d. director al ministerului i-a arătat și telegrama d-lui prefect de *Putna*, prin care a comunicat că a oprit vînzarea acestor tablouri, le-a confiscat și le-a înaintat Ministerului. În *Giurgiu*, d. Prefect a oprit de asemenea vînzarea lor, și librarul antisemit din acel oraș a fost somat să ia tablourile ce au fost expuse la fereastră, și oprit de a le vinde. Casul a fost raportat la Minister.

Noi nu putem de cât mulțumi d-lui Ministru de interne, care a bine-voit, în urma stăruințelor d-lui Dr. M. Beck, a lua măsurile convenite în această privință.

PRESA ROMANA FATA CU ARESTARILE EVREILOR IN CAPITALA

În primele zile ale lunii Aprilie 86 de Evreii au fost arestați și bătuți într'un mod crunt la o secție din calea Văcărești. Am văzut pe unii din cei schingiuiți cari

spuneaŭ lucruri aproape de necrezut! Deși avem informații amănunțite în această privință, dar pentru a nu fi acuzați de *parțialitate*, ne mulțumim a reproduce opiniunea presei române, care numai filosemită nu este.

Ziarul «*Resboiul*», în numărul său de la 9 Aprilie a. c. narează ast-fel cele petrecute cu ocazia arestărilor :

„Un mare scandal s'a petrecut pe calea Văcărești în zioa de Vineri, 3 curent. Iată ce am putut afla deocamdată în această privință : Un sub-comisar de la secția 15, s'a ob cinuit d'a avea, față cu Evrei Țmaî cu seamă, o atitudine provocatoare. Fiind paștele israelit, momentu era pentru dânsu bine ales de a'și satisface poftele. Un militar evreu, serjent din batalionul al-II-lea de vânători, plimbându-se cu două verișoare ale sale, onorabilul sub-comisar îi oprește și începu să facă uz de niște expresiuni cam obșcene, ceea ce a revoltat pe militar. Sub-comisarul o întoarse atunci alt-fel ; voea să știe cu ori-ce preț dacă *militarul are bilet de voe*.

Serjentul refuză, sub cuvânt că nu incumbă agenților polițienești sarcina de a face asemenea cercetări. Sub-comisarul simțindu-se oare cum lovit în demnitatea sa, și fără a sta mult pe gânduri, administră *militarului* o palmă peste obraz. Grație acestei atitudini agentul *desordinei* publice s'a ales cu o bătae pe care n'o va uita mult timp.

A trecut 2—3 zile fără însă să se poată ști exact cine sunt acei care au dat ajutor militarului ofensat. Alaltă-ieri onor. poliție a proclamat o adevărată stare de asediū în calea Vacărești. Jandarmi pedestri fură postați de-alungul stradei și ori-ce ovrei care avu nefericirea d'a trece p'acolo fu pus între baionete și dus la secție. Peste 80 de *Evrei sunt arestați și bătuti ca dor o să poată afla de la aceștia cine sunt acei care a bătut pe sub-comisar*. Intre cei arestați se găsește și un *haham*, care a avut păcatu d'a refuza stimabilului sub-comisar un împrumut de 40 lei, ce acesta îi ceruse în ajunul sărbătorilor. Cerem o anchetă severă pentru ca cei culpabili să fie pedepsiți.“

Ziarul «*Lupta*» de la 10 Aprilie, publică următoarele :

„In sărbătorile de Paște s'a comis groaznice barbarii de către agenții poliției contra mai multor izraeliți.

„Intre altele ni se raportează și aceste două cazuri :

„Uu geamgiu domiciliat calea Dudești No. 5, ducându-se să ducă

un pachet de tutun unui prieten al său arestat la secția 41 din calea Văcărești, a fost oprit înăuntru și torturat într'un mod barbar, încât a leșinat și a trebuit să se toarne apă peste dânsul ca să-și revie în fire. Deșteptându-se, el a fost maltratată din nou, în cât astă-zî zace în pat, corpul lui este plin de vânătăe și urinează sânge.

„Un tinichigiū domiciliat în curtea bisericeii cu Brazi, ducându-se la farmacia vecină pentru a lua un medicament destinat nevetei sale a fost asemenea arestat și maltratată în același mod.

„Acest zel al agenților polițienești contra Evreilor, se explică prin faptul că d. Moruzi, este elevul iluștrilor *antisemiți*, Polihroniadis și Moroiū.“

«*Epoca*» de la 9 Aprilie se exprimă între altele ast-'el :

„In zilele de serbători agenții poliției bucureștene n'aū găsit nimic mai bun de făcut de cât să provoace lumea la scandale.

„Așa prin calea Văcărești și pe la Crucea de peatră ni se raportează că niște sub-comisari ar fi insultat în cafele și pe stradă pe niște locuitori cari în mod liniștit petreceau zilele de serbători...

„Nu înțelegem asemenea provocațiuni, din toate punctele de privire regretabile, din partea reprezentanților forții publice.

„D. Moruzi să ancheteze faptele, să cerceteze aresturile de la Secții și poliție, și se va convinge de purtarea subalternilor săi.“

Ear în numărul său de la 10 Aprilie, acelaș ziar relatând cele două casuri pe cari le-a publicat și «*Lupta*» zice între altele :

„... fapte de adevărată sălbătăcie s'a săvârșit în ultimele zile de serbători, de către unii agenți ai poliției, fapte ale căror victime aū fost mai ales Israeliți..

„D. Benedict Rosenthal, revoltat de aceste barbarii a denunțat cazurile procurorului general“.

«*România liberă*» (de la 9 Aprilie) narează următorul caz :

„In seara de 3 Aprilie, un subcomisar beat de la secția 15 a oprit pe mai mulți tineri transilvăneni d'a intra în biserica sf. Nicolae din Jignița, pentru motivul că sunt români de peste munți și că nu aū dreptul să intre în bisericile noastre.—Același subcomisar a insultat în aceeași seară pe un sergent ovrei care trecea pe calea Văcărești însoțit de sora sa.“

Apoi mai jos, «România liberă» adaugă că mai mulți «lucrători (Evreii) au fost bătuți măr».

Până și ziarul «România» care în tot-dea-una a scris contra Evreilor, nu s'a putut stăpâni de a nu stigmatiza faptul arestării și bătăei atâtor Evreii nevinovați. Iată ce zice între altele, în numărul de la 11 Aprilie sub titlu «Curierul zilei» :

„De cât-va timp se observă o atitudine mai mult de cât provocatoare a autorităților noastre administrative față cu ori-ce neînțelegere sau conflict ce se ivește între Israeliți.

„Cele întemplate în serbătorile paștelor în București, bătăile și torturile săvârșite prin aresturile poliției nu sunt de natură a recomanda poliția d-lui Moruzi.

„Acolo unde se pradă averea oamenilor, unde se comit omoruri, nu se găsește un singur sergent, un singur om al poliției ca să vie în ajutorul victimelor. Ziua, în mijlocul unei strade din cele mai principale, a fost o femeie jefuită de hoți, și nici un agent al poliției nu s'a văzut.

„Și când este vorba de a face dezordine, de a spiona, de a închide pe oameni de geaba, de a îi bate și a îi tortura, acolo se grămădește toată forța publică, toată poliția. Ar trebui să ne lămurască organele oficioase: ce scop urmărește guvernul prin atitudinea sa provocatoare, prin conflictele ce le pune în mișcare, prin bătăile și torturele ce le practică în poliție ?“

Ziarele «Românul» și «Națiunea» nareză faptele ca în «Epoca» și «Resboiul». Deosebit de aceasta «Națiunea» (10 Apr.) publică în această privință cele ce urmează :

„D. Moruzi, prefectul poliției Capitalei a deschis singur în persoană o anchetă în privința scandalului întemplat a doua zi de paște în mahalaua Crucei de peatră și în urma cărui s'au arestat peste 70 de ovrei.

„Cauzele scandalului se zice că este un comisar din acea mahala și care are urâțul obicei ca sub titlu de împrumut să ceară bani de la particulari.“

În sfârșit terminăm cu următoarele cuvinte din «Lupta» (10 Apr.):

„Ni se comunică că biroul telegrafic din Capitală ar fi refuzat o

telegramă a unui corespondent străin care anunță că 80 de Israeliti din Capitală au fost arestați nedrept la poliție, în urma scandalului întâmplat a doua zi de paște.“

După-ce am reprodus notițe și extracte din ziarele române, lăsăm pe cititorii noștri să judece și să califice singuri aceste fapte.

Noi ne abținem de la ori-ce comentariu.

FAPTE FILANTROPICE

Ne pare bine că putem din când în când înregistra fapte de filantropie care fac onoare aceluia ce le săvârșesc. Avem înaintea noastră mai multe comunicări în această privință, pe cari ne grăbim a le da publicității în paginile „Revistei Israelite“.

*

În **București** grație unor bărbați dornici pentru propășirea Comunității, și pentru alinarea suferințelor celor nevoeși, se săvârșesc dese-ori fapte vrednice de laudă. Cu prilejul sărbătorilor de paște, *Comitetul templului coral* a ales din sinul său o comisiune compusă din d-nii David Gabriel, Dr. M. Beck, cantoru G. Weiss, L. Seif, Aron Goldenberg și S. L. Guttmann, cari, în unire cu comisiunea aleasă de societatea „Zion“ compusă din d-nii Dr. A. Blumenfeld, N. Popper și I. Schwarz, au procedat la strângerea de bani întru ajutorarea celor lipsiți de mijloace. S'au adunat suma de 2636 l. n. cari s'au împărțit celor nevoeși de către comisiunea distribuitoare compusă de d-nii : L. Seif, A. Goldenberg, A. Einhorn, Cantoru Weiss, N. Popper și I. Schwarz.

Sâmbătă 4 curent, un număr de 30 de militari israeliți ce au fost hrăniți la un birt pe cheltuiala comitetului în tot timpul sărbătorilor de paște, s'au prezintat în curtea templului coral, pentru a-și exprima mulțumirile lor pentru ajutorul ce li s'au dat. Li s'au răspuns în termeni bine-voitori de către d. Dr. M. Beck, care i-a atras atențiunea ca să se poarte bine, să 'și împlinească în conștiință serviciul militar, și să se ferească de a da loc la vre-o plângere sau observații în contra lor. D. *David Gabriel*, președintele Comunității, în numele Comitetului, le-a răspuns de asemenea că nu au pentru ce mulțumi, de oare-ce este un obicei

și o datorie a Israelitilor ca în zilele de paște să dea asemenea ajutoare cuvenite.

Regretă numai că mijloacele Comunității n'au permis estimp a îndestula pe toți militarii Israeliti aflați în Capitală în aceste zile; speră însă că în viitor Comunitatea va fi în pozițiunea de-ai putea îndestula pe toți. Apoi d. David Gabriel ca și d. Dr. Beck, i-a recomandat, să 'și îndeplinească datoria cu plăcere și cu onestitate, căci așa trebuie să urmeze ori-ce Israelit, făcându-se ast-fel vrednici de a putea fi ajutați la ori-ce prilej.

*

În orașul **Roman** se săvârșesc de asemenea acte filantropice, ori de câte-ori e nevoie, mai cu seamă de către societatea „Zion“.

Iată ce ni se scrie cu data de 26 Martie a. c :

Societatea „Zion“ prin inițiativa d-lor *Aba Avram, A. M. Braunstein* și *M. B. Bermann*, s'au adresat către fabricanții de azime, cari au convenit a da câte 4 b. de fie-care klg. Aceștia din urmă însă nevoind a se conforma angajamentului luat față cu inițiatorii, cei lipsiți de mijloace din acest oraș erau să rămăe făr'de nici un ajutor tocmai pe timpul sărbătorilor de paște.

Atunci comisiunea a supus cazul societății „Zion“, după care d. *Saul Dulberger*, președintele acestei asociațiuni, a adresat un apel onor. comitet al Spitalului compus din d-nii *Șaim Friedmann, Isac Avram, Isidor Gelberg, și Maer Jaller*, în frunte cu președintele spitalului d. *Max Schiffer*, și cu toți împreună și-au depus osteneala de a tranșat afacerea, primindu-se banii. Suma de l. n. 1100 s'a împărțit celor nevoieși jumătate în număr, ear pentru restul azimă. Dar fiind-că suma de mai sus nu era suficientă, societatea „Zion“ a insistat pe lângă d-nii *Lupu Davidovici și Chaim Jaller* de a apela la coreligionarii pentru „mahot Chitin“, și în adevăr, numai în câte-va zile, aceștia au mai adunat suma de 580 fr. din cari s'au distribuit 120 l. n. soldaților Evreii, ear restul familielor scăpătate.

Președintele „Zionului“ d. *Saul Dulberger* împreună cu cei-l'alți domni pomeniți mai sus, merită toată laudă pentru zelul depus în reușita țintei lor nobile.

D...

*

D. „*Marcellus*“ ne comunică că banii resultați din balul „Zionului“ din **Iași**—despre care am publicat o dare de seamă în numărul trecut—s'au împărțit 100 l. n. unei societăți de dame întru ajutorarea lehzuzelor lipsite de mijloace; 150 fr. pentru îmbrăcarea a 20

elevi sëraci ai școalei societăței „*Junimea*“; și restul pentru împărțirea de azime la sërmani; Deosebit de acestea s'au împărțit mai multe ajutoaruri la diverse familii scăpătate, până la suma complectă de lei noi 900, venitul net al balului.

*

Din **Brăila** primim o scrisoare subsemnată de d-nii M. Wechsler, Dr. Ed. Silberstein și I. M. Brociner, cari în numele comitetului școalei israelito-române de băeți a societăței „*Cultura*“ aduc sincere mulțumiri onor. d. **Pandele Stanciu**, mare comerciant din acel oraș, pentru generositatea ce a avut de a oferi la doi-spre-zece elevi sërmani ai acelei școlii 12 perechi de ghete.

De-asemena mulțumesc d-lui *Einhorn* din București, care a dat acelorași elevi 12 fr.

*

Societatea de domnișoare „*Armonia*“ din **Pitești** a procurat în timpul din urmă ajutoare de îmbrăcăminte elevilor sërmani fără osebite de cult saū naționalitate. D-șoara *Rebecca M. Blank*, președinta societăței, a împărțit înaintea sărbătorilor de paște, haine și încălțăminte pe la elevii mai silitori din clasele primare, fapt, pentru care merită toată lauda.

D. Primar *N. Constantinescu*, primind 100 fr. de la societatea „*Armonia*“ a publicat următoarea mulțumire în coloanele „*Dorinței Argeșului*“ :

„Societatea domnișoarelor „*Armonia*“ ce este instituită în acest oraș, trimetându-ne prin presidenta ei domnișoara *Rebecca M. Blank* suma de lei 100, adunați din beneficiu net ce a produs balul dat în scop filantropic în seara de 13 Ianuarie 1887 în sala „*Uklar*“, spre a se cumpăra îmbrăcăminte la elevii din scoalele publice; subsemnatul are onoare a vă ruga ca să publicați prin jurnalul ce dirijați, că pe de o parte exprimăm mulțumirile noastre societăței domnișoarelor „*Armonia*“, pentru ajutorul filantropic ce au făcut, iar de alta, a se face cunoscut că cu banii ce ni s'au trimis s'au cumpărat 10 perechi cisme și două perechi pantofi, cari s'au distribuit la diferiți elevi fără mijloace de la școalele publice No. 1 și 2, din acest oraș Pitești.

Primar: **N. Constandinescu.**

Secretar, *T. G. Penescu.*

ISGONIRI DIN SATE

Din *Pitești* ni se comunică că în județul Argeșului s'aŭ început isgonirile Evreilor din satele aceluï județ încă de la începutul anului curent. Toți Israeliții aŭ primit ordine de a părăsi comunele rurale. In *Costești* mai cu seamă, li s'aŭ spus ca să părăsească imediat Comuna, fără a se ține seamă de relațiunile ce le aŭ cu țaranii; de pagubele ce vor suferi, având arvone împărțite pîntre sătenii, și nedându-se Evreilor un termen mai mare pentru a se putea desface de daraverile lor localnice. Parte din țaranii știind că Evreii aŭ ordin de a părăsi Comuna, nici nu mai vor să știe de ei. Deși aveam actele la îndemână mai de mult, totuși nu le-am publicat până acuma de oare-ce speram că vor fi încă lăsați până la un al doilea ordin, ceia-ce ne făcu să inserăm în No. 4 pg. 104 că aŭ mai fost lăsați. Azi vedem însă că *ne-am înșelat*. Iată copiile pe care le avem înaintea noastră :

D. Sub-prefect *G. Broșteanu* sub No. 1191 din 7 Februarie 1887, a trimis d-lui Primar adresa următoare :

Domnule Primar

Domnul Prefect*) prin ord. cu No. 867 comunică *case Informat* că în comunele din această plasă se găsește stabiliți și esercitând diverse meserii și acte de comerț, un No. însemnat de *striini* și mai cu seamă *Ovreii*. Cu deosebire acestia *abundează* în comuna *Costești*, unde aŭ și magaziile pentru a primi produse *pe care le cumpără de la locuitorii satelor, procurându-șile cu prețurile divisari (? Red.)* și speculând ast-fel asupra trebuinței lor și buneii lor credințe.

Sub semnatul în virtutea acestui ordin vă reamintesc ordinele sub-Preff. cu No. 4456 din 8 Septembrie 1881, și No. 5124 din 29 Iulie 1882 și vă invit *samî* raportați care este rezultatul lor și cum *leati* ecsecutat, — precum și ordinul No. 8391 din 12 Octombrie 1886.³

Trimițându-mă Imediat o listă de toți striinii din acea Comună cu arătare de timpul de când saŭ stabilit aci și despre relațiunile ce întrețin cu locuitorii și comerțul ce întreprind.

(Ss) sub-Prefect: *G. Broșteanu*.

Am subliniat dinadins mai multe cuvinte din acest ordin pentru a atrage atențiunea cititorilor asupra ortografiei dintrânsul.

*) Ordinele le publicăm *intocmai* cum ne aŭ fost transmise după original,

Imediat după ordinul de mai sus, primarul comunei *Costești* d. *A. Bădescu* a trimis fie-cărui Evreună câte-un ordin în copriarea următoare :

Primăria comunei Costești

No. 77

1887 Februarie 14.

Domnule

Vă comunic în copie după ordonanța noastră No. 1 precum și după ord. D-lui Sub-Prefect No. 1191 urmet. după al D-lui Prefect No. 867 din A. C. Invitându-vă cu serioșitate că vădând conținuturile să părăsiți Comuna Imediat.

Vă amintesc tot uo dată că dacă nici acuma *nuvă* veți comforma acestor ordine *sevă* luoa măsurile prescrise de lege contrară.

Primar: *A. Bădescu*.

O altă ordonanță a aceluiași primar e cea următoare :

Primăria Comunei Costești

Ordonanță

Noi Primarul Comunei Costești observând că de cât-va timp *saă* stabilit în această comună diferiți *Indivizi Istraaliți* în Calitate de comersanți de Cereale Cet. fără autorisațiunea cerută de Art. 10 din legea Poliții rurale și fără *apresenta* biletile de liberă petrecere conform regulamentului publicat în monitorul oficial cu No. 170 din anul 1881.

Având în vedere că acești striini nu pot *fi* tolerați *înaceastă* Comună, *învedere*a ordinului primit acum din noă de la d. Sub-Prefect cu No. 1191 urmat după al d-lui Prefectă cu No. 867 A. C.

În puterea dreptului ce ni se acordă de lege.—

Ordonăm

Ca străinii Istraaliți *) aflați stabiliți în această comună, să părăsească imediat Comuna căci contrariu *seva lua* *contrăle* măsurile prescrise de lege.

Copii după această ordonanță precum și după ord. *sus* *Indicat-seva* comunica fie-cărui Individ pentru conformare.

Primar (Ss) *A. Bădescu*.

1887 Februarie 10.

Numai străinii Istraaliți?—*N. R.*

CRONICA INTERNĂ

Aniversarea nașterii M. S. Regelui s'a serbat Mercuri, 8 Aprilie, dimineața la Templul coral din Capitală. Casa dumnezeiască a fost frumos împodobită cu steaguri și luminată ca la sărbători mari. S'a făcut rugăciuni pentru sănătatea Majestății Sale Regelui, pentru M. S. Regina, mulțumindu-se celui a-tot-putinte pentru stabilitatea, ordinea și pacinica desvoltare, de care se bucură țara sub domnia înțeleaptă a Majestății Sale, implorându-se și bine-cuvântările Cerului asupra acelor bărbați, cari înconjoară Tronul, contribuind prin sfaturile și experiențele lor la propășirea Patriei.

* * *

Societatea „Jacob Loebel“. La 19 Aprilie a. e. va fi adunarea generală a societății „Jacob Loebel“ pentru subvenționarea juminei studioase israelite fără mijloace. În al III-lea raport de administrație, către membrii societății, vedem că de la Ianuarie 1881 până în Octombrie 1887 (când începe anul școlar) s'a primit 13 bursieri studenți de diferite specialități atât în țară, cât și pentru străinătate, plus 8 bursieri remași în studiu la 1 Ianuarie 1881; peste tot 21 de bursieri. Din acest număr, 17 bursieri și-au terminat studiile, iar unuia i s'a retras bursa, rămânând astfel la 1 Octombrie 1887 încă 3 bursieri.

Cei ce și-au terminat studiile se repartizează după cum urmează: 4 în științe, 2 pedagogia, 7 dreptul, 1 chimia, și 3 medicină. Iar cei trei bursieri remași sunt: 1 Mathematice și 1 inginer mecanic, cari studiază în străinătate, și 1 tehnica, în țară.

Suma totală întrebuințată pentru subvenționarea acestor studenți în interval de la 1 Ianuarie 1881 până la Octombrie 1887 este de l. n. 17,750.

Fondul societății care la 1 Ianuarie 1881 a fost de l. n. 33,000 în efecte socotite valoarea nominală, se compune în acelaș mod astăzi de l. n. 41,400 producătoare de o dobândă anuală de l. n. 2,110.

De la 1868 însă, de când există societatea, până în 1887 s'a distribuit la 27 de studenți, suma de lei n. 55,324, bani 35.

Comitetul acestei societăți se compune ast-fel: Președinte: *Filip A. Focșăneanu*; membru: *Dr. A. Blumenfeld* și casier: *I. Zahareanu*.

* * *

Punerea pietrei fundamentale pentru clădirea sinagogei „Societății Fraternală“. Luni 6 (18) Aprilie a. c. orele 10 a. m. s'a făcut ceremonia punerii pietrei fundamentale pentru clădirea unei sinagogi în str. Mămularilor din Capitală. Prima societate „*Fraternă*“ „pentru căutarea morboșilor și înmormântări“ și enoriașii „L. Löbel“, și aveau până acuma sinagogile lor, unde membrii fiecărei societăți în parte, își făceau rugăciunile lor 'deosebit. Ambele asociațiuni crezând că ar fi mai bine de a avea una și singura sinagogă în care la o altă să se roage celui a tot puternic au hotărât de a reclădi pentru acest scop sinagoga „Lipa Löbel“ a cărei temelie s'a pus în ziua de 6 (18) Aprilie a. c.

Deși timpul nu era tocmai favorabil, totuși au asistat la această ceremonie, un număr public, între cari mulți din elita societății Bucureștene.

D. cantor Weiss cu intregul cor a început ceremonia prin recitarea psalmului 100 și versurilor 21—24 din psalmul 118.

D. Dr. M. Beck, a rostit un discurs cu această ocaziune, care a mișcat publicul pios ce era de față. După predica s'a recitat psalmul 150. Ca de obicei cantorul a fost la înălțimea misiunii sale.

După încheierea ceremoniei, publicul se depărtă satisfăcut, că a putut asista la o asemenea ceremonie.

Asistenții vrând să înlesnească terminarea acestei clădiri sfinte au făcut donațiuni însemnate. Aflăm că s'a strâns peste 2,000 lei. Între donatorii principali este d. Filip A. Focșăneanu cu 500 lei, ce se vor întrebuința pentru perdeaua înaintei tabernacului. D. Focșăneanu, președintele societății Fraternală, supraveghează și clădirea sinagogei cu experiențele sale cunoscute de obște.

* * *

Elisabetheu—Asil pentru bătrâni. La 5 Aprilie a. c. s'a ținut adunarea generală a societății „*Elisabetheu—Azil pentru bătrâni*“ unde comitetul a prezentat membrilor și doamnelor membre darea de seamă pe anul trecut 1886.

Din bilanțul prezentat se constată că societatea a realizat o mărire a capitalului cu suma de lei n. 6401, 15 b. Capitalul care la finele anului 1885 a fost de l. n. 70,061 b. 25, astăzi a ajuns la suma de l. n. 76,462 b. 40. Acest capital coprinde clădirea azilului, terenul viran învecinat, casele din str. Labirint și arangiamentele asilului, și efecte publice în valoare de l. n. 16,491 b. 50. Osebit de acestea, mai sunt clădite pe terenul asilului de către doamna S. R. Cohenescu, o cameră și o cuhnie, ce vor trece în posesiunea azi-

lului după încetarea d-ei din viață; de aceea, clădirea această nu este trecută în activul bilanțului. Veniturile în acest an au fost de l. n. 12,154, b. 50, la cari au contribuit în mare parte onor. membrii de veci prin vârsămintele domniilor lor, cari coprind suma de l. n. 3,950. Această sumă e destinată pentru mărirea fondului societății, plus veniturile a două serate dansante date în cursul anului, cari au produs suma de lei n. 2,040 b. 65 destinate asemenea pentru fond, și cari împreună cu alte venituri s'au plasat în efecte publice suma de l. n. 7101 b. 50.

Cheltuelile pe anul 1886 s'au urcat la suma de l. n. 5,753 b. 55.

În tabloul asupra mișcării populațiunei asilului pe anii de la 1880—1886 se constată că până în prezent s'au bucurat de adăpost și de îngrijirile necesare 51 de bătrâni (30 bărbați și 21 femei). Dintre aceștia 23 (15 bărbați și 8 femei) au decedat; la finele anului 1885 au rămas 22, din cari au murit în anul 1886 patru. Aflându se locuri vacante, comisiunea pentru primirea bătrânilor în capul căreia se află ca președinte onor. d. *Filip A. Focșăneanu*, a mai admis în cursul anului încă 10 bătrâni (7 bărbați și 3 femei) așa că acuma se susține 28 bătrâni (15 bărbați și 13 femei) în acest azil.

Menționăm încă că în luna Martie 1887 s'a mai primit prin societatea „Caritas“ suma de l. n. 1392 b. 60—suma ce va figura în darea de seama pe anul 1887.

Comitetul doamnelor și-a depus de asemenea raportul seǔ, către onor. membre ale societăței.

Din bilanțul prezentat, se vede că veniturile din cotisațiunile membrilor, au fost pe anul 1886 de l. n. 1133; iar cheltuelile s'au urcat la l. n. 1236 b. 90—bine înțeles, osebit de cheltuelile suportate de comitetul bărbaților. De aceea comitetul a fost silit a recurge la acel al bărbaților pentru acordarea unei subvențiuni de l. n. 209 b. 60, suma cu care era în deficit, pentru acoperirea cheltuelilor necesare.

Comitetul bărbaților se compune din: Președinte: *Dr. A. Blumenfeld*, Vice-președinți: *Dr. Adolf Stern* și *W. Mihalovici*; Casier: *G. M. Breyer*; Consilieri: *A. M. Israelovici*, *A. Schwarz*, *S. Gänzel*, *Tobias Schnierer* etc.

Comitetul damelor se compune din:

Președinta: *Hanny Rosenzweig*; Vice președintă: *Charlotte Focșeneanu*; Casiera, *Charlotte Guttmann*, iar consiliiere: doamnele

Sali Schor, Louise Hechter, Ernestina Dr. Blumenfeld, Caterina Littmann, Bertha Schönfeld, Gemilia Gänzel, Amalie Beck, Fanny Mihalovitz, Anna Natansohn, Jeanette Schwartz, Roza Fränkel, Anna Eisenberg, Elise Wisner și Sophia Littmann.

* * *

Ce o mai fi și asta? Intr'un oraș de *de dincoace de Milcov*, epitropii sinagogii au primit din partea Primăriei următoarea adresă :

„*Domnilor epitropi.*

„Primăria având trebuință de oare care informațiuni, are onoare a vă ruga d-lor epitropi ca să bine-voiți a ne comunica următoarele :

1. De câți enoriași se compune acea biserică (sinagoga).
2. In ce mod se face alegerea epitropilor.
3. De ce număr se compune epitropii și cari sunt numele lor.
4. Ce venit și ce cheltueli are biserica.

Aceste toate veți bine-voi a ne comunica cât se poate de urgent.“
Primiți etc.“

Nu știm care să fie ținta acestei adrese.

Dacă s'aă primit asemenea adrese în mai multe localități din țară, am dori să ni se comunice aceasta cât mai curând. In *București* nu s'a primit până acuma nimic.

* * *

In Piatra evreii erau să dea de năpăstea sângelui. Inaintea paștelor s'aă perdut un copil creștin, și s'a lătit svonul că Evreii l'ar fi răpit. Prin oraș s'a făcut cunoscut pierderea copilului prin darabană. După cinci zile însă copilul fu găsit, și Evreii aă scăpat de năpaste.

* * *

Fondul Barasch. Societatea istorică Iuliu Barasch a tipărit de curând un *apel* pe care îl reproducem aci, prin care se adresează la publicul *din toată țara* pentru a-i da concursul la crearea unui *fond* de o mare importanță și în onoarea unui nume iubit și neuitat.

Fondul acesta fiind a servi mai ales ca o manifestație în onoarea lui Barasch, societatea a deschis liste de *subscripții populare* ca orî-cine să poată contribui pentru sevârșirea acestui scop cu totul folositor : societatea înțelege prin subscripții populare, ofrande în bani pe cari fie care să le dea după puterea sa, *fie ele cât de mică.*

Iată **apelul**:

Unul din cei mai eminenti învățați Români ai generației trecute este fără îndoială **Doctorul Iuliu Barasch**. Cine nu cunoaște și

cine nu dă prinosul său de admirațiune acestui distins naturalist maestru-popularizator, ale cărui opere țin pe cititori într'un farmec neconținut ?

Neuitatul Barasch a fost principalul educator științific al generației ajunse azi la maturitate, atât ca profesor de liceu, școală de medicină, școală de silvicultură și școală militară, cât și prin cărțile sale didactice destinate pentru toate clasele, și prin lucrările sale științifice tot-d'a-una în curent cu cercetările cele mai noue, bogate în observații și reflexii originale și scrise cu un stil colorit și în chipul cel mai popular.

Dotat cu o vervă oratorică ce-l câștiga admirațiunea auditorului, el reuși a deștepta gustul publicului pentru ocupațiunile științifice și prelecțiuni populare, prin seria de conferențe ce inaugurasă în Capitală.

Dar nu numai atât.

Barasch ca călduros iubitor al omenirii, dete exemplu unui rar, devotament în vederea unui scop filantropic. Anii întregi a stăruit și luptat până isbuti în fine să realizeze înființarea primului *Spital de copii* din țară, în București, și rămase până la moartea conducătorului acestei instituții cu deosebire folositoare.

El a iubit România și pe Români cu toată ardoarea unei inimi nobile și s'a străduit mereu a le aduce dovezi de sincerile sale sentimente prin servicii reale și însemnate.

Ca evreu, el a crezut tot-d'a-una ca o sfântă datorie de a lucra pentru frații săi și a căutat a contribui la înălțarea lor morală și politică.

Spre a corespunde dorinții tuturor Românilor sinceri în chestia israelită el își depuse cele mai mari silințe de a stabili strânse relațiuni între Evrei și Români, și a șterge ori-ce urmă de caracter distinctiv evreesc; tot-odată a apărat cu un entuziasm dictat de o convingere intimă, judaismul și morala judaică, lovind în același timp cu tărie în ruginile prejudețe seculare, care se opun emancipării lor.

El a studiat de aproape nevoile și neajunsurile țerei și a publicat cu privire la *Evrei Români un studiu istorico-cultural de mare importanță prin care a dat dovadă cât de mult îl interesa reconstruirea trecutului Evreilor principatelor Române.*

În fine din toată activitate sa reiese omul superior luminat prin cunoștinți profunde; patriotul nobil, israelitul devotat fraților săi.

Nu merită oare a se cultiva amintirea unui atare bărbat ?

Nu se cuvine oare ca la ocazia aniversării a 25-a a morții

sale, care va avea loc la 3 Aprilie 1888 să-i reimprospătăm și eternizăm memoria în marea masă a poporului, prin un monument demn de el ?

Fără îndoială că da.

Dar nu prin un monument de marmură sau de bronz, de a cărui vedere se poate bucura numai o localitate, ci prin un monument democratic modern, prin o *instituție cu un caracter permanent și folositor*, care să cultive mai departe una din ideile și năzuințele acestui eminent și nobil bărbat.

De aceea, *societatea istorică*, care are în frontispiciul ei numele său ilustru, a crezut necesar a realiza înființarea unui fond neatacabil sub numele de „**Fondul Barasch**“ ale cărui dobânzi să fie întrebuințate :

I. Pentru a *subvenționa operele istorico-culturale cu privire la Evreii din țările române* și anume acele, cari se vor constata că o merită cu deosebire. Atari opere bazate pe cercetări serioase și scrise conform spiritului critic modern, sunt de un folos netăgăduit pentru țară și știința istorică și merită deci sprijinul benevoitor al publicului Israelit și Român din țară.

II. De a *premia, în urma unui concurs anual, un număr de elevi evrei din toată țara*, cari se vor distinge la studiul Istoriei Române; spre a-i stimula astfel la o și mai serioasă ocupațiune cu Istoria Patriei lor, menită a concura mai mult ca orî-ce la asimilarea lor cu Românii și a le insufla iubire și stimă către densesii.

Apelăm dar la toți acei ce apreciază dubla importanță a acestui fond: 1) scopul practic imediat ce urmărește realizarea lui și al 2) venerarea și cultivarea memoriei unui bărbat ce a ilustrat România și Judaismul-Român.

Toți acei ce au cunoscut, prețuit și iubit pe acest nobil învățător al poporului;

Toți acei ce-i onorează memoria și vor a serba în mod demn a 25-a aniversare a morții sale;

Toți acei ce cred cu cale a concura pentru un scop așa de frumos și folositor;

Contribuească *după puterea și voia lor* la subscripțiile populare ce am deschis în acest scop.

Orî-ce ofrandă destinată pentru acest fond o vom primi cu o egală mulțumire și recunoștiință.

Comitetul din parte-i a subscris suma de 150 lei.

p. *Comitetul dirigen*t: *M. Taubes* dr. phil., președinte, *M. Schwarzfeld*, prim-secretar, *I. D. Bally* casier; p. *Comisiunea permanentă de propagandă*: *Leon Theich* președinte, *I. Gânse* secretar.

* * *

In Pitești, după cum ni se comunică, s'au vândut înainte de sărbătorile de paști tablouri reprezentând „luarea sângelui de Evrei“ reproduse după ziarul „*Deșteptarea*“. Antisemitul Polihroniadis a vizitat orașul cu câte-va zile mai înainte de a se pune în vânzare aceste tablouri. Ordinul d-lui Ministru de interne în această privință, se vede că a sosit mai târziu.

* * *

In Neamț au ars 44 case evreești și în *Piatra* 8 prăvăli asemenea evreești.

* * *

Un argument ne-admisibil. *Monitorul Oficial* de la 29 Martie pag. 7408 publică petiția d-lui Petre Grădișteanu către d. prim-președinte al tribunalului Ilfov care cere să nu se execute hotărârea pronunțată de tribunalul din *Veneția* (Italia) prin care d-sa a fost condamnat să plătească d-lui *Moise Della Torre* și C-nia din *Veneția*, vr'o 2410 lei. Nu știm ce pricină are d. P. Grădișteanu în Italia, dar atâtea știm pozitiv, că argumentul invocat de d-sa că reclamantul e un ebru din Italia nu va fi admis de tribunalul italian. În Italia din fericire, nu se cercetează dacă d. Moise Della Torre e evreu ori nu, se caută numai dacă are dreptate ori nu.

* * *

Emigrarea Evreilor. Nu încapе îndoială că Evreii se duc aiurea ca să și poată câștiga hrana în urma legilor restrictive și a misiunilor la cari sunt supuși. Pentru a se putea înlesni emigrarea s'au constituit societăți de emigrare în București, Brăila și în alte diverse localități din țară. Mulți Evreii, au reînceput deja să emigreze, mai cu seamă din Iași. Dăm aci numele acelor emigranți cari și-au anunțat plecarea cu opt zile înainte la prefectura poliției din Iași:

D-na Pesi Rosenzweig (de 28 a.) cu 4 copii (Aizic, Lea, Zlata și Fișel, toți în vîrstă între 1 și 10 ani): David Schwarz (27 a.) împreună cu muma sa Etila (de 70 a.); Iancu Silberman (18 a.).

(V. *Liberalul* din 22 Martie și 4 Aprilie).

* * *

Permutare. Administratorul principal *Neuman Hecht*, de la ate-

hierul militar de confecție, s'a permutat în interesul serviciului, la depositul central de echipament.

In „**Regulamentul și programa concursului**” pentru trimiterea medicilor veterinari ca bursieri ai ministerului de interne spre a se perfecționa la școalele din străinătate, decretat de M. S. Regele, citim :

„*Art. 3.* Se admit la concurs numai medici veterinari *români săi naturalizați* și cu dreptul de libera practică în țară”. (*Mon. Off.* 29 Martie).

Necrologie. La 27 Martie a încetat din viață venerabilul senator și primar al Iașilor, *Dimitrie Gusti*. Inmormântarea s'a făcut în Iași la 29 Martie cu toate onorurile cuvenite. Printre coroa-nele depuse pe sicriul decedatului s'a observat aceia a familii Verdeanu din Târgu-Frumos; a comunității israelite din Iași; a ospitalelor israelite; a fraților Șaraga, și una a d-lui Iacob Neuschotz.

Un al 2-lea congres antisemitic se va ține în Capitală în curând. Aceasta știre o luăm din *Lupta*.

Generalul Cantili a fost pus în disponibilitate pe timp de un an de zile, ear nu pentru 6 luni cum am anunțat în numărul trecut.

In Iași, d-ra *Charlotte Glückman* a dat nu de mult un concert în sala societății „Amicii artelor”. Cu acest prilej „Curierul (Th. Balasan)” a făcut o lungă dare de seamă din care reproducem următoarele cuvinte cu cari se termină asea darea de seamă :

„Notele cele sus cântate cu o ușurință și forța delicat naturală expresiunea textului atât de distinct, pianiso cel dulce și legată în serenada de Braga ne-a extasiat la fie-care cântec..

„D-sa are o voce foarte sonoră, dulce și simpatică, notele de sus sunt de o forță naturală și claritate însemnat rară. Am dori ca d-ra Glückman să se decidă să intre la opera română și putem zice cu convicțiune că ar fi o podoabă a artistelor operei române. După cum suntem informați se cere în general un al dollea concert căci triumful și succesul care l'a avut d-ra Glückman era unul din cele mai strălucite“.

Inregistrăm cu mulțumire că toți militarii Evreii au fost liberați pentru timpul celor 8 zile de paște.

DATE STATISTICE ¹⁾

I

În anul I al „*Revistei Israelite*“ am publicat din când în când extrase din „*Monitorul Oficial*“ și diverse articole privitoare la mișcarea populației creștine din țară în raport cu cea israelită. Cu acest număr vom începe a publica succesiv asemenea date pe cari le am amănat din cauza lipsei de spațiu. Începem cu extrase dintr'un: *Resumat al mișcării populației comunei București în anul 1886, în comparațiune cu anul anterior 1885* publicat în „*Monitorul Comunal*“ de la 22 Martie pg. 118—135.

1 *Nașteri după religione în 1886*: 4,887 ortodocși, 568 catolici, 319 Protestanți, 2 Armeni, 816 *Israeliti*. Proportia nașterilor după religione pe 1885 și 1886 este cea următoare:

	1885	1886
Ortodocși	73,61 % ₀	74,14 % ₀
Catolici	8,37 „	8,61 „
Protestanți	4,53 „	4,84 „
Armeni	0,17 „	0,03 „
<i>Israeliti</i>	13,27 „	12,38 „

Din această comparațiune se vede „un mic spor la născuți ortodocși, catolici, protestanți și *Israeliti*“.

În ceia-ce privește născuți după *protecțiunea* părinților, rezultă din examinarea cifrelor că contingentul cel mai mare de născuți pe anul 1886 ni-l dau acei sub protecțiunea *Austro-Ungară*.

Din proporțiunea născuților după *profesiunea* părinților, se vede că contingentul cel mai mare ni-l dă comercianții mici, industriași mici și cei fără profesii speciale. Profesiunile cu nașteri mai puține sunt: farmaciști, medici, hirurgi, și avocați.

2) *Căsătorii după religione*: Ortodocși 1664; Catolici 92; Protestanți 67; Armeni 9; Mahomedani 1; *Israeliti* 307.

În comparațiune cu anul 1885, cifrele căsătoriilor după religione ne dau pentru *Ortodocși* cel mai mare spor de căsătorii; ear pentru catolici și *Israeliti* e mai mic număr.

3) *Morți după religione*: Ortodocși 4587; Catolici 501; Protestanți 189; Lipoveni 2; Mahomedani 5 și *Israeliti* 449.

Din proporțiunea morților după religione se constată pentru *Ortodocși* „cel mai mic număr de morți“, ear pentru *Israeliti* și Protestanți „cel mai mare număr.“

1) Pentru acei cari se ocupă mai de aproape cu datele statistice, menționăm aci articolele și extrasele publicate în anul I al „*Revistei*“: „*Statistica, o armă în contra Evreilor*“ pg. 8-11.—*Date statistice*: pg. 173; 267; 268; 312; 313; 338; 529.—*Starea Sautară a județelor Suceava* (pg. 393); *Dorohoiu* (460 și 655); *Botoșani* (521); *Roman* (563); *Bacău* (623 și 722).

CRONICA EXTERNA

O SCRISOARE DIN AMERICA

New-York, 27 Martie 1887.

D-lui Redactor al „Revistei Israelite“

I. Moartea predicatorului Beecher. De sigur ați aflat deja despre moartea vestitului predicator al bisericei creștine „Pleijmouth“ din *Brooklin*, Dr. Beecher.¹⁾ Cred de cuviință a vă adăuga că la serviciul religios ținut Duminică la 13 a. c. în memoria decedatului, între predicatorii diteritelor confesiunii era față și Rabinul *Dr. Winter*.

În predica ținută, d. dr. Winter, a arătat că repositul nu a fost numai un prelat al bisericei creștine, „Pleijmouth“ ci al tuturor confesiunilor. După aceea a schițat activitatea doctorului *Beecher*, și zelul depus pentru umanitatea; cum a reușit a se desființa vânzarea de sclavi, a combătut comerțul băuturilor spirtoase și a luptat pentru introducerea guvernării prin popor. Dr. Winter și-a încheiat cuvântarea zicând, că repositul aparținea tuturor raselor și naționalităților și că nici una nu 'l poate socoti exclusiv ale ei.

II. Tratarea Evreilor în America. Pe când în România patrioții și ziaristica română vede un pericol național în asimilarea Evreilor; pe când acolo se votează legi restrictive și draconice în contra lor, închizând tinerimea Israelite până și ușile unor școli speciale, guvernul și presa *de aci* fac tot posibilul pentru înlesnirea asimilării, mergând atât de departe, în cât pentru a nu fi reținută tinerimea israelită de a vizita Vinerea seara școalele de adulți, unde ar fi expusă a scrie în zi de „Sabath“, a dat ordin ca în școlile vizitate de Evreii, să nu se scrie Vineri seară; Ziarul „*New-Yorker Sontagsnachrichten*“ în numărul său din 20 cor. după ce aduce elogiuri Evreilor germani, se exprimă cu siguranță că și „*Evreii Români*“ se vor putea asimila în totul și în toate cu Americanii. Apoi ziarul își termină articolul printr'un contrast de modul cum sunt tratați Evreii în România — locul lor natal — și de acel cum sunt tratați în noul continent.

III. Trupa Mognlescu & Finkel a dat în seara de 22 cor. o reprezentare teatrală în beneficiul Societății „*Rumanisch Amerikanischer Brüder Bund*“, beneficiu destinat a se întrebuința pentru *sinagoga Israelită română*. De și timpul era urât — căci plo-

1) A se vedea mai la vale „*O scrisoare importantă*“ a preotului H. W. Beecher, pg. 168, la rubrica: *Varietăți*.

uase toată ziua — totuși sala era mai plină de Evreii români, și societatea a putut realiza un beneficiu oare-cum însemnat; dacă comitetul ar fi depus mai multă stăruință, beneficiul ar fi putut fi mai mult de cât îndoit. — D-nu *Benj. F. Peixotto* a onorat această reprezentațiune cu prezența sa și a familiei d-sale (pentru prima oară la un theatru Isr.) și a recompensat ostenețele actorilor printr'un frumos buchet de flori.

IV. Un Filantrop. Nu pot termina fără a menționa că d. *Mende Sternlicht (Iașian,)* se interesează mult de soarta familiilor Israelito-Române cari vin aci. Il vezi dese-ori la „*Castle Garden*“ dând concursul său posibil familiilor cari sosesc, procurându-le locuințe și lucru. Adesea ajută și cu bani pe cei lipsiți de mijloace.

Primiți etc.

Un Israelit-român.

ȘTIINȚA, LITERATURA ȘI BIBLIOGRAFIA

IUDAISMUL NU PIERE

Predică ținută la întâia zi de Paște 15 Nisan 5647 (28 Martie 1887)

de

DR. M. BECK

Predicatorul Templului coral din București.

„Și va fi, când vă vor zice fii voștri : Ce vă este această slujbă ? Să răspundeți : O jertfă de Pesah este Domnului, care a trecut peste casele fiilor lui Israel în Egipt, când el a pedepsit pe Egipteni, mântuind casele noastre. Și poporul se plecă și se închină“. Eșirea 12, 26. 27.

Pioasă Adunare,

În diferite ocaziuni ne întrebăm, dacă Iudaismul se va mai putea susține mult timp ori dacă va peri peste un timp mai scurt sau mai îndelungat. Călcând în tinerețele noastre vr'o poruncă religioasă ori numai vr'un obicei pios, cine dintre noi nu 'și aduce aminte cum s'au întristat părinții noștri suspinând : Iudaismul trebuie să piară, copiii noștri nu vor să știe nimic de el, în inima lor iubirea pentru credința strămoșească s'a stins mai de tot ! Tot așa strigăm și noi văzând, că generațiunea actuală 'și întoarce spatele Iudais-

mului, interesându-se pentru toate mai mult de cât pentru religiunea noastră, pentru comunitate, trebile și instituțiunile ei.

Precum nu s'a împlinit teama părinților noștri în privința noastră,—cu toții profesăm încă Iudaismul—, tot ast-fel putem spera că nici copii noștri nu se vor lepăda de Iudaism, ferindu-l dar de peire. Copii noștri, admitem; copii copiilor noștri însă, oare vor rămânea și ei credincioși religiunei noastre, ori le va fi urit numele de E-vreu cum este inamicilor noștri? Noi suntem de părere că și stră-nepoții noștri pênă în veci vor profesa Iudaismul și în această opinie ne întărește împrejurarea că teama, după care Iudaismul va trebui să piară în timp apropiat, există deja de mai bine de o miă de ani dovedindu-se în tot-d'a-una ca nefundată.

„Și va fi, când vă vor zice fiii voștri : Ce vă este această slujbă?“ În aceste cuvinte află unul dintre dascălii noștri vechi prevestirea că Thora va fi uitată, un altul însă vede în ele încredințarea mângâietoare că ni se vor naște copiii și copii de copii. „O veste rea s'a vestit în acea vreme lui Israel, adică că legea noastră va fi uitată în viitor. Alții însă susțin din contră că o veste bună s'a vestit atunci Israelitilor, adică că 'și vor vedea copii și nepoții lor. Numai așa ne putem explica pentru ce s'a plecat și s'a închinat poporul spre mulțumire.“ Mehilta la Eșirea 12, 26.

Vedem dar că lumea Israelită de mult se ocupă cu ideia că Iudaismul va trebui să dispară de pe fața pământului și că prevederea acelora, ce cred în existența sa cea vecinică, s'a arătat pênă în acest moment ca justă.

Pe ce se bazează teama unora, după cari existența Iudaismului e în pericol, și speranța celor-l-alti, după cari religiunea noastră nu are să se teamă de nimica, merită o cercetare serioasă. Să examinăm de aproape aceste două păreri opuse, dar în același timp să ne ocupăm și cu măsurile ce sunt de luat pentru ca prezicerile acestora, cari nu vîd nici un pericol pentru Iudaism în viitor, să se poată împlini și realiza.

I.

Iubiții mei coreligionari,

Cauzele principale pentru cari unii cred că existența Iudaismului e periclitată, sunt de trei feluri.

Inteția cauză e aceea că timpul nostru e dușman al orî-cărei religiuni positive. Nici o dată n'au fost atăția oameni fără frica lui

Dumnezeu și atâția libertini ca în zilele noastre. Orî-ce religione, nu numai cea Mosaică, e expusă atacurilor celor mai înverșunate; se crede însă, că Iudaismul este în starea cea mai desperată. Celelalte confesiuni, așa se zice, tot se vor putea susține, căci ele sunt sprijinite puternic de Stat, Iudaismul însă, care se bazează numai pe credincioșii săi fără a fi sprijinit de vr'un Stat, va fi zdrobit și se va dizolva sub lovirile periculoase ce le îndreptăază în potrivea sa spiritul timpului nostru. Junimea noastră, care soarbe cu nesațiu cultura modernă, ce e pătrunsă în mare parte de dispreț pentru religione, se depărtează din ce în ce mai mult de Iudaism; de am perdut-o pe dânsa cu siguranță putem prezice zioa când religiunea noastră va fi înmormântată.

Un al doilea pericol mare pentru Iudaism e și comerțul nostru și viața noastră publică. Comerțul nostru de azi nu se mai înverșete în cercul strîmt de odinioară, el a luat un avînt puternic și o întindere ne-așteptată. Neguțătorul, industriașul e astăzi mai tot mereu pe drum, ei aduc în comerț în fie-ce zi produse și mărfuri noi și necunoscute până acuma, căutând a se desface de ele cât mai curînd, ei vor să înmulțească numărul cumpărătorilor, se silesc a nimici pe orî-ce rival al lor, nu vor să știe de repaos și de odihnă. Iudaismul, ce e adevărat, nu e făcut pentru niște oameni cari trăiesc numai pentru pâine, ale căror sforțări și opinții se concentrează la câștigul de avere; natural că el va pune pedici acelor ce nu cunosc alt scop mai înalt de cât avere materială. În consecință, toți aceia—și numărul lor este din nefericire măricel—cari trăiesc mai exclusiv pentru câștig de bani, calcă unele din prescripțiunile religiunii noastre.

În vremea profetului Isaia, *Dumnezeu* a zis Israeliiților :

„Începutul lunelor voastre și sărbătorile voastre le urăște inima mea, ele 'mî sunt o povară, sunt ostenit a le suporta“ ¹⁾, astăzi auzim pe *unii Israeliiți* zicînd cum că Sămbetele și celelalte sărbători sunt niște pedici și nu se mai pot observa cu rigurositate ca în vechime. De am fi mai puțin lacomi de bani, mai cumpătați, mai modești în pretențiunile noastre, și mai activi în zilele hotărâte pentru lucru, cu prisos am putea câștiga cât să zice că perdem, sfințind Sămbăta și sărbătorile și odihnindu-ne în ele de orî ce ocupațiune corporală, dar cine vrea să asculte glasul conștiinței și al înțelepciunii?

Ast-fel mulți se dau după curentul timpului.

1) Isaia 1,14.

Din această cauză Iudaismul pierde mult, moralitatea slăbește, materialismul se lățește, casa Domnului e pustie, afacerile Comunității sunt părăsite.

Intre cauzele, ce fac să ne temem ca Iudaismul poate să dispară nu putem uita nici perzecuțiunile la cari suntem expuși. In vechime suferințele au întărit mai mult pe Israeliti în credința lor; cu cât mai grea era nenorocirea care a apăsât asupra lor, cu atât mai evlavioși și mai pioși au devenit.

„Pe Dumnezeu 'l slăvim fie-care zi și numele Tău 'l laudăm în veci. Sela. Cu toate că ne-ai lepădat și ne-ai rușinat și n'ai eșit cu oștirile noastre“. Psalm 44, 9. 10.

Așa s'au gândit și au vorbit în trecut, astăzi nu mai găsim un atare entusiasm, un atare zel și râvna pentru Iudaism. Disprețul, peste care dăm ori-unde ne îndreptăm; ura ce ne întâmpină pretutindeni, pedicile și greutățile ce ni se opun din cauza religiunii noastre la toate întreprinderile noastre, au slăbit tare legătura ce ne leagă de credința strămoșească, la unii au rupt-o cu desăvârșire.

Adunând toate acestea la un loc trebuie să recunoaștem că Iudaismul e înconjurat de mari și serioase pericole. Cu toate aceste nu cată să desnădăjduim, Iudaismul nu poate să piară. El poate a fi persecutat, injosit, umilit, dar să se desrădăcineze, să se sdrobească, să se nimicească, e peste putință.

„Așa zice Domnul: Precum găsindu-se mustul în strugure, se zice: Nu'l strica, că e binecuvântare în el, așa voi să fac pentru servii mei, ne stricând totul.“ Isaia 65,8.

Intrebând copilul în zioa de Pasah pe tată :

„Ce vi este această slujbă?“, ne-având copilul Israelit nici cunoștiința de aproape despre minunata scăpare a noastră din robia Egiptului, aceasta e un semn trist, cum a căzut Iudaismul în uitare la noi; dar tot ne arată, că acest copil mai trăiește între noi și nu vrea să se despartă de noi, ceea ce o dovedește însăși întrebarea sa care tot însemnează un oare-care interes pentru religiunea noastră. De câte ori nu vedem, că mulți dintre coreligionarii noștri, cari au rupt mai toate relațiunile cu noi, cari au numai cunoștiințe superficiale sau de loc despre Iudaism, pe cari abia i putem număra între ai noștri, fiind provocați să se lepede de religiune Mosaică o resping această cu indignare. Iudaismul exercitează o influință fermecătoare asupra celor ce sunt născuți într'ânsul, ca magnetul i atrage pe nesimțite. Adresându-se Iudaismul către credincioșii săi prin cuvintele :

„Intoarceți-vă fiii abătuți, voiü vindeca abaterile voastre!“ ¹⁾ vreaü să uit păcatele comise în contra'mi, suntem siguri că cei mai mulți dintr'ênșii vor responde :

„Iată-ne că venim la tine, căci prin tine am recunoscut pe Domnul, Dumnezeul nostru.“ ²⁾

Iudaismul nu poate peri, „căci bine-cuvântare e în el“, el are de îndeplinit o mare, sfântă și însemnată misiune. De aceea pronia dumnezeiască veghează asupra-ne, de aceea nici suferințele cele mai cumplite nu ne pot nimici, năpăstuirile cele mai veninoase nu ne pot prăpădi și stârpi.

II.

P. A.

De și avem siguranța, că Iudaismul nici o dată nu poate să dispară, cu toate acestea datorî suntem să facem toate, ce depinde de noi, spre a'l întări și consolida. Am văzut că trei pericole amenință într'un chip serios existența Iudaismului, în contra tuturilor acestora este o armă sigură și infailibilă și care este :

Respândirea cunoștințelor despre Iudaism, instruirea junimeî.
Nu se cuvine a ne bizui pe minuni, dar unei minuni am trebuit să mulțumim esistența Iudaismului de nu ar fi el cunoscut și studiat de noi.

Nu va trebui să 'și întoarcă spatele Iudaismului, tânărul care se ocupă cu științele naturale de pildă, cari vorbesc cu un ton așa de hotărât și decis, cari tăgăduesc, fără a mai aduce dovezi, existența or--cărei puteri spirituale și morale, cari declară de superstițiune ori ce religione, dacă nu'l am instruit nici o dată, dacă nu i-am arătat ce adevăruri sublime propovăduște religiunea Mosaică, ce înriurire salutară exercitează ea asupra moravurilor credincioșilor ei? Prin ce voiți să învingeți boala periculoasă a vremei noastre, lăcomia de bani, de nu prin religiunea noastră care, ca nici o altă credință afară de ea, învață simplitate, cumpătate, modestie și simțul pentru tot ce e nobil și sublim? Vă puteți aștepta ca acela care nu cunoaște valoarea și chemarea istorică a Iudaismului, să se intereseze necontenit de soarta noastră, să profeseze cu fală și în toate împrejurările religiunea părinților săi, văzându-se pretutindenea năpăstuit, batjocorit și ocărât?

1) Irimia 3,22.

2) ibid.

Până unde însă duce neglijarea acestei importante cestiuni, o arată în mod înspăimântător starea deplorabilă a Comunităților noastre din țară. Este o rușine pentru Israeliiți din România, că n'au luat până azi nici o măsură serioasă, pentru ca copiii lor, ce urmează școlile publice ale Statului, să fie instruiți și în religiunea Israelită,—ceea ce astăzi și Inaltul guvern o cere—că ei vęd fără a simți muștrare de cuget, fără a se roși cum învață copiii lor de ambe sexe o confesiune, ce nu e a noastră, ce nu poate fi nici-o dată a noastră. Admițënd chiar că acești copii făcëndu-se mari, nu vor trece la o altă religiune, dar le putem cere să fie Israeliiți fideli și din convincțiune? Nu trebuie să ne temem că ei vor considera Iudaismul, de care n'au nici o idee lămurită, ca o sarcină, ca o pedică, ca o religiune, pentru care sunt expuși în toată viața lor la nenumărate suferințe și umiliri, fără ca să primească în schimb din parte'i vre-o mângăiere? E învederat că se impune imperios părinților datoria de a instrui pe copiii lor în religiunea Israelită, pentru ca să aibă aceștia un fond de morală pe ce să se sprijină și să se reazime, apăsând asupra lor în cursul vieței greutăți și nenorociri din cauza confesiunei lor.

„Și va fi, când vę vor zice fii voștri: Ce vę este această slujbă? Să răspundeți: O jertfă de Pesah este Domnului, care a trecut peste casele filor lui Israel în Egipt, când el a pedepsit pe Egipteni, męntuind casele noastre. Și poporul se plecă și se închină.“ Eșirea 12, 26.27.

Instruiți pe copiii voștri de vę întreb și chiar atunci de nu vor întreba ce e Iudaismul, ce însemnează, ce ne cere nouă, ce misiune are de Dumnezeu de implinit. Căutați ca copiii voștri să cunoască adevărurile vecinice și neperitoare ale Iudaismului, ca să i ăpartină din convincțiune și nu numai prin naștere și obicei; arătați-le că religiunea noastră merită să suferim pentru ea; atrageți atențiunea lor asupra faptului constatat de mii de ori în tot cursul istoriei noastre, că precum peirea nu s'a apropiat de noi în Egipt, pe când ea a secerat mii și mii între Egipteni, tot așa s'a întâmplat de nenumărate ori și că așa se va mai repeta și în viitor. Israel nu se poate asemăna cu alte popoare și națiuni, dintre acestea multe și multe s'au stins: *Israel însă nu va muri, Israel în veci va trăi.*

Amin.

V A R I E T A T I

O scrisoare importantă. Vestitul preot american *Henry Ward Beecher* a adresat președintelui Statelor-Unite puțin timp înaintea morții sale o scrisoare în care recomandă în termeni foarte măgulitori pe d. *Strauss*, un concetățean israelit, ca trimis la Constantinopole. Scrisoarea în cestiune sună :

Brooklyn, New-York 12 Februarie 1887. D-lui *Grayer Cleveland* Iubite d. Președinte. Unii dintre cei mai buni cetățeni ai noștri doresc foarte ca *Oscar Strauss* să fie numit ca trimis, represintănd republica noastră în Turcia. Se recunoaște de obște că el merită acest post atât pentru calitățile sale personale cât și pentru cultura sa. Pe mine mă interesează o altă însușire a sa, aceea adică că e Evreu. Amarul prejudeții, care există în multe părți ale Europei în privința Evreilor, nu trebuie să se tolereze în America. Tocmai fiind-că este Evreu, sunt pentru numirea sa ca recunoștința nimerită acestui popor remarcabil, care începe a contribui la prosperarea Americii într'un așa grad, și a cărui înțelegință, moralitate și munificență, la toate măsurile luate spre propășirea societății merită această recunoștință și ar trebui să o primească din mâinile guvernului nostru într'un mod oare-care. Nu e oare chiar o datorie de a manifesta geniul Statului american în acest mod pacinic dar semnificativ, geniul unui Stat, care ocrotește cu iubire pe fiii și fiicele tuturor națiunilor civilizate, acordându-le tuturilor aceleași drepturi cetățenești fără a se preocupa de particularitățile lor de naționalitate, de religie și de stare ? Noi trimetem Danezi în Danemarca, Germani în Germania ; nu respingem pe nimene fiind-că e Francez.

De ce să nu încoronăm această dovadă strălucită pentru geniul poporului nostru, trimitând pe un Evreu în Turcia ? Ignoranța și superstițiunea Europei din evul mediu să explice prejudețiile acelei vremi triste ; nu înțeleg însă cum poate să se întoarcă un creștin în timpul nostru de la un un evreu. Iudaismul a născut creștinismul, acesta 'și are rădăcinile în testamentul vechiu. În realitate noi nu suntem alt-ceva de cât Evrei.

Creștinismul e dezvoltarea iudaismului ; ar fi straniu ca rodul să se întoarcă în contra tulpinei pe care a crescut.

Al D-v supus

H. W. Beecher.

CORRESPONDENȚA

D-lui L. G.... *Bacău*: Corespondența d-v. va apare în numărul viitor. Spațiul nu ne a permis a o publica în numărul de față.

D. E. I... *Brașov*: Vom vedea.

SUMARUL REVISTELOR

Revista pedagogică „Lumina pentru toți“, anul al 2-lea, Martie 1887, coprinde:

Înștiințare însemnată pentru abonații anului II, Direcția.—Despre origina ouelor roșii, de M. C. Florentiu.—Sentințe pedagogice pronunțate de diferiți oameni mari, culese de Christ. Ștef. Reverénu.—Suvenirî din copilărie (poesie), de P. Drăghicescu.—Ateneul Român, de Mercur.—Schite de istoria pedagogiei. Grecii, de Ión Russu.—Cronica teatrală.—Gimnastica (după d-nul dr. A. Débay).—Doctorul Barbu Constantinescu (după „Convorbiri pedagogice“.—Cum învață Gertruda copii săi? de E. B.—Dornul inimii (poesie), culeasă de Pr. St. Stoicescu.—Omul sfințește locul, de Ioan Rusu.—Edncațiunea copiilor noștri de Pr. Al. Popescu.—Două note bune d-lor Sturza-Haret, de Edembal.—Pedagogie educativă, Cea mai neapărată trebuință de educațiune, de E. Bălțeanu.—Literatura de spirit.—Răspunsurile la unele întrebări.—Corespondență.

Gazeta Săteanului (5 Aprilie) coprinde:

Moartea Mariei Datsulescu.—Rîul Doamne cu munții și cu râurile din jurul seü.—Vacile lăptoase.—Phasianidele.—Câte-va varietăți noi de flori.—Medicul practic.—Progresul din arta gătitului mâncărilor.—Din țara.—Buletin Comercial. Miscelance.

Economia națională (10 Martie anul IX) coprinde: Imbunătățirile în agricultură și producțiunea ieftină a cerealelor.—Câte-va considerațiuni asupra organizărei statisticeî în general și a cauzelor cari au contribuit la desorganizarea serviciului nostru statistic.—Administratorii de moșii.—Cultura tutunului în Turcia.—Prețul productelor în portul Brăila etc.

Școala și familia, No. 1 anul II. (Brașov) de la 1 (13) Aprilie. Către cititori!—Însemnătatea creșterei în familie asupra vieței popoarelor.—Cum are să facă învățătorul pe elevii din anul I de școală cunoscuți cu noțiunea „proposițiunea.—Învățătorilor români. ect.

COLECȚIUNEA ANULUI I

A

„REVISTEI ISRAELITE“

un volum de aproape 800 de pagini conținând articole privitoare la situația Evreilor, recenziuni, acte istorice, și diverse alte notițe importante, se găsește de vânzare la administrațiunea «*Revistei*» cu prețul de 14 l. n.

CHESTIUNEA ISRAELITA

DUPA DOSARUL PROCESULUI «ROHLING-BLOCH»

de **Dr. IOSEPH KOPP**

Tradusa de d-nu S. I. GROSSMAN (Iași)

Prețul unei broșuri este 2 lei. n.—Se poate procura la Tipo-litografia H. Goldner—Iași.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Populär-Wissenschaftliche *Monatsblätter*, zur Belehrung über das Judenthum für Gebildete aller Confessionen, Organ des Mendelssohn-Vereins in Frankfurt a. M., herausgegeben von *Dr. Adolf rüell*, Preis 6 Mk. — 3 fl. ö. W. — 2 Rubel, u. frühere Jahrgänge kosten 4 Mk.

UN PROFESOR din școala „Jacob și Carolina Löbel“ dispunând de câte-va ore libere pe zi aduce spre cunoștința părinților, cari vor să mediteze copiii lor în limbile ebraică și germană. Asemenei primește copiii interni când pe lângă meditație vor primi educațiunea cea mai bună după regulile pedagogiei moderne.

A se adresa la redacțiunea acestui ziar.

A V I S

Rugăm pe abonații noștri să se grăbească a âe achita abonamentul. Mijlocul cel mai simplu este un mandat postal adresat: Redacțiunea «*Revistei Israelite*», strada Mircea-Vodă, No. 12.